

Prvo srečanje članov Zbora za ustavo, ki se zavzema za demokratično ustavno ureditev

24/2 1998

Vejic ne bomo postavljali

LJUBLJANA, 24. – »Za pomemben nastop slovenske opozicije gre«, je eden od razpravljavcev označil večerajšnje prvo srečanje Zbora za ustavo. Ta združuje vse novonastale zveze, organizacije in druga združenja in se zavzema za demokratično ustavno ureditev.

Beseda je večji del večera tekla o tem, kako čim plodneje sodelovati pri preoblikovanju slovenske ustave in pri pisanju povsem nove vsebine.

«Sem med ustimi», je dejal dr. Ivan Kristan, «ki imajo ta izbor za izraz pozitivne politizacije Slovencev: za pozitivno delovanje političnega pluralizma v priki brez predstavnikov zvez mnogih pozitivnih pobud preprosto ne bo». Kristan se je zavzel za korenite spremembe slovenske ustave in ne le za popravke, ki jih nalagajo amandmaji k zvezni ustavi. V njegovem bi morali najprej napisati republiške in šele potem zvezno ustavo. In njegova glavna izhodišča? Temeljne človekove pravice in svobode, lastninski in politični pluralizem ter federalizem (zaradi močnih pritiskov unitarizma).

Dr. France Bučar je spomnil na to, da politično ozračje doslej javnosti ni bilo naklonjeno: saj

so bili odpori pri sprejemanju nekaterih amandmajev k zvezni ustavi, neuspele so bile zahteve po referendumu, prispevek slovenskih pisateljev ni imel nobenega učinka. Pomemba vloga zbora po njegovem torej je, da zdaj vendarle uveljavi zahteve, da se javnost sliši in upošteva.

In ko gre za slovensko ustavo – treba jo je razbremeniti ideološkega balasta, predvsem pa je treba človeka zavarovati pred ustavo samo, pred sistemom oblasti. Konkretni politični problemi negativno oblikujejo pisanje ustave, je med drugim ugotavljal dr. Peter Jambrek. «Naskočil» je SZDL, ki ima po njegovem privilegiran položaj pri kandidacijskih postopkih in odločno dejal, da volitev leta 1990 ne bodo podprli (Slovenska demokratska zveza), če ne bo pogovora za svobodne neposredne volitve.

Okreval je še slovensko svobodo, ki omahuje in nima svojega programa ustavne zasnove, da bi z njim mobilizirala ljudi.

Precej različnih razmišljanj je bilo večeraj slišati o tem, ali naj bi se zveze priključile uradnim skupščinskim in trostovski oblikovalcem ustavnih sprememb, ali pa bi oblikovale svojo posebno delovno sku-

pino, ki bi spremembe pripravila in jih potem predložila tem organom. Dimitrij Rupel se je bolj ogreval za lastno komisijo Zbora za ustavo, kot pa, da se priključijo uradnim organom in »postavljajo vejice«. Sicer pa je predlagal, da zbor zavrne amandmaje k republiški ustavi, ker so preprosto prepisani iz popravljene zvezne ustave, s to se pa nikakor ne strinjajo. Če pa bi na to že pristali, potem je treba takoj vnesti med amandmaje neposredne volitve, posebej pa še to, da predsednika predsedstva republike volimo neposredno. Odkrito pa je večeraj Rupel zavrnil »ponudbo« dr. Rastka Močnika, da bi kar on sam predstavljal zbor v republiški ustavni komisiji. Po Rupelovem mnenju Močnik ne more biti njihov predstavnik, ko se je pa pred časom Potrču javno zahvaljeval za amandmaje k zvezni ustavi.

France Tomšič je menil, da je

njihov skupni cilj napisati ustavo, ki jo bodo ljudje na referendumu podprli. Ivo Urbančič je predlagal sklep za izdelavo nove slovenske ustave, zbor pa naj bi podal splošni politični in demokratični okvir s pomočjo strokovnjakov znotraj zvez. Predstavniki neodvisnih sindikatov s Ptuj se je zavzel za svobodne volitve, ustava naj bo po njegovem dogovor vseh Slovencev, ki jih je pa še prej treba vprašati, v kakšni državi želijo živeti. In še Igor Bavčar. Ugotavljal je, da obstaja med člani zbora soglasje o temeljnih vrednotah bodoče ustave, o tem, da morajo zagotoviti svoj vpliv na ustavne odločitve, toda najprej se je po njegovem treba domeniti, kako se sploh lotiti razprav o ustavnih amandmajih in kako kasneje napisati povsem novo slovensko ustavo.

NADA MAVRIČ

Nov posel v Iraku

BEGRAD, 21. – Beograjski delovni organizacije Energoprojekt in Radsta z iraškimi vladnimi predstavniki podpisali pogodbo o izvedbi gradbenih del in postavitvi hladilnih naprav v termoelektrarni Al Samra. Dela, ki bodo trajala tri leta, bodo ugledevala beograjskimi podjetjema zagotovila 137 milijonov dolarjev. Energoprojekt je marca lani z istim investitorjem podpisal pogodbo o projektiranju termoelektrarne Al Samra.